

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра технологій у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

«14» травня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань:	Н - Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність:	Н2 «Тваринництво»
Освітня програма:	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Факультет:	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники:	доцент кафедри гідробіології та іхтіології, кандидат ветеринарних наук, доцент Руслан КОНОНЕНКО доцент кафедри технологій у тваринництві, к. с.-г. н., доцент Наталія ГРИЩЕНКО

Київ – 2026 р.

1. Вступ

Метою навчальної практики є закріплення знань, отриманих в процесі навчання, набуття первинних навичок роботи на тваринницьких підприємствах.

Основними базами навчальної практики з дисципліни «Вступ до спеціальності» є лабораторії та навчальні бази Національного університету біоресурсів і природокористування України та навчальні лабораторії кафедри факультету тваринництва та водних біоресурсів, зокрема:

- ННВ лабораторія технології виробництва продукції птахівництва;
- ННВ лабораторія конярства (стайня);
- ННВ лабораторія технології виробництва продукції бджільництва;
- навчальна лабораторія «Технології виробництва продукції свинарства»;
- навчальна лабораторія «Технології виробництва продукції птахівництва»;
- навчально-виставковий павільйон технологічного обладнання у свинарстві;
- навчально-виставковий павільйон технологічного обладнання у птахівництві;
- навчальна лабораторія «Технології виробництва продукції скотарства»;
- навчальна лабораторія «Якості м'яса»;
- навчальна лабораторія «Якості молока та молочних продуктів» та ін.

При підготовці фахівців за цільовим договором з сільськогосподарськими підприємствами, навчальна практика з технології виробництва і переробки продукції тваринництва може проводитись на базі інших сільськогосподарських підприємств, якщо це передбачено договором.

Перед початком навчальної практики надається інструктаж з безпеки з відповідним записом в журналах на кафедрі.

2. Цілі практики

Набуття відповідних дисципліні компетенцій та загальне ознайомлення з виробництвом по спеціальності;

Набуття та розвиток початкових професійних навичок, знань та навичок за обраною спеціальністю;

Формування загального бачення майбутньої виробничої діяльності.

3. Практичні завдання

Під час цієї практики студенти повинні бути ознайомні з:

Основними питаннями тваринництва на сільськогосподарських підприємствах;

Технології тваринництва в різних формах власності (утримання тварин, техніка годівлі, організація доїння, організація літнього випасу тварин, категорії ставок у рибному господарстві, питання технології тваринництва, свинарства, вівчарства, конярства та птахівництва);

4. Студент повинен знати:

- історію становлення НУБіП України та факультету тваринництва і водних біоресурсів;
- структуру галузі тваринництва.
- основи сталого розвитку та благополуччя тварин.
- історико-економічні чинники розвитку окремих галузей тваринництва.
- основи біологічних особливостей певних видів сільськогосподарських тварин.

5. Студент повинен мати можливість:

- логічно і послідовно обґрунтовувати технологічні рішення на основі знань;
- продемонструвати розуміння загальної зоотехнії і зв'язку між її компонентами;
- розуміти і використовувати критичний аналіз технологічних рішень у тваринництві;
- правильно використовувати методики і методи.

6. Зміст практики

Тематичний план навчальної практики з вступу до спеціальності

№ з/п	Теми	Зміст	Кількість годин
1	Вивчення історичних етапів становлення НУБіП України	Вивчення історичних етапів становлення університету і факультету тваринництва і водних біоресурсів (екскурсії).	9
2	Еволюція НУБіП України	Відвідування музеїв НУБіП України	9
3	Структура галузі тваринництва	Відвідування лабораторій відповідно структури галузі. Інноваційні напрями тваринництва	9
4	Сталий розвиток і благополуччя тварин	Концепція сталого розвитку П'ять свобод благополуччя тварин. Технологічні рішення сталого тваринництва.	9
5	Утримання тварин відповідно концепції благополуччя	Транспортування тварин відповідно концепції благополуччя	9
6	Біобезпека у тваринництві	Значення епізоотичної ситуації при веденні тваринництва	9
7	Виробництво продукції тваринництва у господарствах різної спеціалізації	Цілі та завдання різних видів господарств. Організація процесів і продажу продукції	9
6	Технологія виробництва продукції молочного та м'ясного скотарства	Вивчення продукції великої рогатої худоби	9
7	Технологія виробництва продукції свинарства	Екстер'єр свиней та їх продуктивність	9
8	Технологія виробництва м'яса птиці	Вивчення видів м'яса птиці	9
9	Технологія виробництва яєць птиці	Вивчення класифікації видів яєчної продукції	9
10	М'ясо-молочна продуктивність овець	Значення вовни в народному господарстві	9
11	Технологія виробництва продукції бджільництва	Продукція бджільництва	9
12	Технологія виробництва продукції козівництва	Значення продукції козівництва у харчуванні людини	9
13	Значення конярства в добробуті людини	Іпотерапія як складова сталого розвитку тваринництва	9
14	Технологія виробництва продукції кролівництва	Значення продукції кролівництва у харчуванні людини	9
15	Види хутрового звірівництва	Перспективи розвитку хутрового звірівництва	9
16	Концепція «від лану до столу»	Основні вимоги ЄС щодо якості та безпечності продукції тваринництва	9
17	Розробка плану перспективного підприємництва у галузі тваринництва	Розробка бізнес – плану у тваринництві	9
18	Вивчення етапів диверсифікації продукції тваринництва	Дослідження продукції тваринництва та методи розробки нових продуктів	9
19	Первинна переробка продукції тваринництва. Продукція за географічним зазначенням	Вивчення основних правил використання продукції із географічним зазначенням.	9
20	Презентація візії підприємництва у тваринництві	Презентації групової роботи студентів щодо підприємництва у тваринництві.	9
ВСЬОГО			180

7. Методичні рекомендації

Засвоєння знань і навичок з технології виробництва і переробки продукції тваринництва відбувається згідно з тематичним планом навчальної практики. Кожна тема в тематичному плані містить аудиторні (теоретичні заняття) і самостійну роботу (практичне виконання завдань необхідне для отримання навичок).

Під час аудиторних занять студентам викладаються теоретичні основи даної теми, діючі правила виконання робіт і вимоги до них згідно з нормативними документами, показуються приклади виконання окремих операцій.

Під час самостійної роботи студенти особисто виконують індивідуальні завдання згідно з тематичним планом під наглядом керівника і працівників ферми, за якими вони закріплені.

У навчальний час студент приймає участь у догляді за тваринами та допомагає технологам господарства виконувати їх обов'язки.

Після перевірки отриманих навичок, у не навчальний час, він може підміняти працівників господарства і самостійно виконувати окремі операції.

8. Форми і методи контролю та проведення підсумків практики

За результатами проходження практики з технології виробництва і переробки продукції тваринництва студент складає залік. Для зарахування практики студент повинен бути присутнім на теоретичних заняттях, які передували самостійній практичній роботі, приймати участь у виконанні практичних робіт. Проведення заліку полягає у перевірці керівником практики правильності виконання студентом індивідуальних завдань.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Шкала оцінювання

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної практики з технології виробництва і переробки продукції тваринництва для спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

2. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, О.Й. Могильний та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. К.: Вища освіта, 2005. 496 с.

3. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Є. Скоцик, М.І. Маценко та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. К.: Агроосвіта, 2013. 492 с.

4. Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство: підручник. К.: Вища школа, 2004. 320с.
5. Ібатуллин І.І., Жукорський О.М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. Аграрна наука, 2016. 336 с.
6. Козівництво в Україні: практ. посіб. / Н.М. Зажарська та ін. Київ: РІА «Марко Пак», 2021. 228 с.
7. Нове в технології виробництва і переробки продукції тваринництва: монографія / В.О. Іванов, В.М. Волошук; ІС І АПВ НААН. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс»., 2019. 434 с.
8. Технологічні інновації у свинарстві: монографія / В.Я. Лихач, А.В. Лихач. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 291 с., 101 табл., 65 рис. (ISBN 978-617-7890-62-0)
9. Технологія виробництва продукції бджільництва: навч. посіб. / С.Ф. Разанов, І.Ф. Безпалый, В.І. Бала, Т.А. Донченко. Київ: Аграрна освіта, 2016. 278 с.
10. Технологія виробництва продукції вівчарства: навч. посібник / Похил В.І., Помітун І.А., Туринський В.М., Богданова Н.В., Похил О.М., Миколайчук Л.П. К.: ЦП «Компринт», 2022. 256 с.
11. Технологія виробництва продукції птахівництва. Практикум до виконання лабораторних занять студентами аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за напрямом 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»: навчальний посібник. /В.П. Бородай, Н.П. Пономаренко, О.М. Похил, Л.С. Патрева та ін. Київ «Агроосвіта», 2013. 272 с.
12. Технологія виробництва продукції свинарства: навчальний посібник [М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жишка, В. Нечмілов та ін.]; за ред. М. Г. Повода. К.: Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 356 с.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація «Союз птахівників України» – <https://www.poultryukraine.com/ua/about-association/>
2. Асоціація «Свинарі України» – <http://asu.pigua.info/>
3. Головний портал кролівників: <http://krolikovod.com.ua>
4. Державна служба статистики України – <https://ukrstat.gov.ua/>
5. Журнал «Бджільництво України» – https://journalbeekeeping.com.ua/index.php/1_4/main
6. Журнал «Horses Ukraine» – <http://www.horses.dp.ua/>
7. Журнал «Агробізнес Сьогодні» – <http://www.agro-business.com.ua/>
8. Журнал «Молоко і ферма» – <http://www.milkua.info/uk/>
9. Журнал «Птахівництво.ua» – <http://poultry.com.ua/>
10. Конярство України – http://www.minagro.kiev.ua/animal/horse_uk.php3
11. Кролівництво як бізнес: методи вирощування та технологія розведення – <http://krolik.in.ua/ua/krolivnitstvo.html>

12. Перспективи вівчарства: ринок вільний, а попит зростає – <https://agravery.com/uk/posts/show/perspektivi-vivcarstva-rinok-vilnij-a-popit-zrostaе>
13. Свинарство в Україні та світі – <https://pigua.info/uk/post/section/news>
14. Склад, характеристики та види комбікорму – <https://avamarket.com.ua/porady-expertiv/svini/sklad-kharakterystyky-ta-vydy-kombikormu>
15. Статистичний збірник «Тваринництво України» – https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/07/Arch_tvar_zb.htm
16. Тваринництво України – <https://tvarynnyctvoua.at.ua/>